

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/340/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513238218
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:1513238218.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľky Ing. U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, proti odporkyniam 1/ P. F., nar. X.X.XXXX, bytom N., W. XXXX/X, 2/ Y. M., nar. XX.X.XXXX, bytom O., P. A.. XXXX/XA, o zaplatenie 3.360 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/13/2014-159 zo dňa 16. marca 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd (v celom rozsahu) zamietol návrh navrhovateľky ako skutkovo a právne nedôvodný. Vychádzal z toho, že navrhovateľka v rozhodnom období nemala k bytu, ktorý prenechala do užívania odporkyni 1/ a odporkyni 2/ (za ktoré užívanie sa domáha náhrady), žiaden právny vzťah, ktorý by jej umožňoval predmetný byt prenajímať, či inak s ním nakladať. Naopak, jeho výlučným vlastníkom bol pán W., ktorý ho nadobudol schválením príklepu, čo predstavuje „privilegovaný“ a osobitne chránený spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Okresný súd zdôraznil, že sama navrhovateľka porušovala vlastnícke práva vlastníka bytu, tento protiprávne užívala, dobrovoľne nevypratala a neurobila tak ani počas dvoch rokov od upovedomenia o začatí exekúcie vypratáním bytu. Odporkyne síce pri uzatváraní ústnej zmluvy s navrhovateľkou nekonali dostatočne obozretne, avšak konali dobromyseľne, keďže navrhovateľka ich o skutočnostiach týkajúcich sa vlastníctva bytu neinformovala a byt im sprístupnila.

V súvislosti s vecami navrhovateľky, ktoré sa v byte nachádzali, okresný súd konštatoval, že byt bol prenechaný do užívania ako celok, vrátane zariadenia (v širšom zmysle). Predmetný právny úkon preto nemožno vykladať tak, že by navrhovateľka dala do prenájmu len hnutelné veci a užívanie týchto oddeliť od užívania bytu. Nadväzne, okresný súd vyslovil právnu nemožnosť plnenia, lebo od počiatku daného právneho úkonu existovala právna prekážka, ktorá bránila platnosti právneho úkonu (navrhovateľka nemala žiadne oprávnenie s bytom disponovať). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 37 ods. 2 Obč. zák. a navrhovateľka nie je oprávnená požadovať nájomné za užívanie bytu a ani akúkoľvek inú finančnú náhradu, či už z titulu bezdôvodného obohatenia (odporkyne sa neobohatili na jej úkor), alebo náhrady škody (odporkyne neporušili právnu povinnosť).

Okresný súd mal za to, že konanie navrhovateľky bolo i v rozpore s dobrými mravmi. Nie je totiž v súlade s dobrými mravmi prenechať do užívania veci nachádzajúce sa v byte, ktoré už mali byť navrhovateľkou odstránené a potom sa domáhať náhrady za ich užívanie, keď túto situáciu zapríčinila navrhovateľka neplnením povinnosti. V tejto spojitosti okresný súd dodal, že v právnom vzťahu k bytu aj k veciam sa v ňom nachádzajúcim je navrhovateľka voči vlastníkovi bytu. Pokiaľ ide o platby navrhovateľky

za odber elektrickej energie, či službu UPC, tieto (ona) poukazuje na zmluvnom základe, t.j. nie za odporkyne. Navyše, navrhovateľka nepreukázala, že by odporkyne využívali službu UPC. Rovnako navrhovateľke nič nebránilo ukončiť predmetné zmluvné vzťahy, v ktorých (osobitne s dodávateľom elektrickej energie) zotrúva zo špekulatívnych dôvodov. Navrhovateľka pritom nepreukázala, aký bol stav meradla odberu elektrickej energie na začiatku užívania bytu odporkyňami. Pokiaľ by aj okresný súd vychádzal zo spotreby energie prezentovanej navrhovateľkou, tak na jeden mesiac pripadala čiastka 19,60 eur. Nakoľko je nesporné, že odporkyňa 1/ zaplatila navrhovateľke sumu 120 eur, uvedené pokrýva obdobie 6 mesiacov, t.j. obdobie, počas ktorého odporkyne byt užívali bez akéhokoľvek právneho vzťahu (neskôr tento užívali s výslovným súhlasom vlastníka).

O trovách konania medzi účastníkmi okresný súd rozhodol tak, že v spore úspešným odporkyňiam ich náhradu nepriznal, lebo si tento procesný nárok neuplatnili a ani z obsahu spisu nevyplýva vznik trov na ich strane. Rozhodnutie o trovách konania štátu si vyhradil na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti napadnutého rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala (pomerne rozsiahle) odvolanie navrhovateľka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že návrhu bude v plnom rozsahu vyhovené. Nesúhlasila so záverom o neplatnosti ústnej zmluvy, t.j. o nemožnosti oddeliť užívanie bytu a užívanie huteľných vecí v ňom sa nachádzajúcich. Tvrdila, že s odporkyňami sa dohodla práve a len na užívaní vecí v jej vlastníctve, čomu zodpovedá i dohodnutá odplata 120 eur mesačne; pokiaľ by sa dohoda týkala užívania bytu, odplata by sa pohybovala okolo 700 eur mesačne. To znamená, že (ona) neporušila zásadu, že nikto nemôže previesť viac práv, ako sám má. Navrhovateľka poukázala aj na rozhodnutia súdov v iných sporoch týkajúcich sa dotknutého bytového zariadenia, z ktorých je zrejmé, že ide o samostatnú vec/veci, odlišnú od predmetného bytu. Napokon aj aktuálni nájomcovia platia osobitne vlastníčkovi bytu za jeho (pod)nájom a osobitne za užívania zariadenia bytu.

Navrhovateľka tvrdila, že z jej úkonov v iných súdnych konaniach je zrejmé, že vlastníctvo k bytu opätovne nadobudne. Preto, ak by aj ústna zmluva navrhovateľky s odporkyňami bola neplatná, zaťažuje ich povinnosť zaplatiť/vydať jej bezdôvodné obohatenie. Nesúhlasila s konštatovaním okresného súdu o „privilegovanosti“ nadobudnutia vlastníckeho práva schválením príklepu. Domnievala sa, že okresný súd použil „dvojaký meter“, keď v prípade dohody medzi ňou a odporkyňami túto považoval za neplatnú pre nedostatok jej oprávnenia disponovať s bytom, ale neskoršiu dohodu pána W. s odporkyňami označil za platnú, hoci (taktiež) on nemohol disponovať s huteľnými vecami, ktoré sa nachádzali v byte a ktoré sú vlastníctvom navrhovateľky.

Odvolateľka mala za to, že okresný súd nedostatočne vyhodnotil doklady týkajúce sa odberu elektrickej energie, pričom je nepochybné, že túto v rozhodnom období používali výlučne odporkyne. Nakoľko navrhovateľka je stále v zmluvnom vzťahu s dodávateľmi elektrickej energie, dodávku tejto odporkyňiam nemohol sprostredkovať pán W., a to ani v období, kedy užívali byt po dohode s ním. Za nepochybné považovala tiež to, že odporkyne využívali služby UPC. Navrhovateľka nesúhlasila tiež s vymedzením obsahu výpovede svedkyne Y. C. v odôvodnení rozsudku, ktoré sa odlišuje od toho, čo menovaná vypovedala bezprostredne na pojednávaní. V tejto súvislosti poukázala tiež na to, že odporkyne (osobitne vo vzťahu k prvému obdobiu - do februára 2013) nespochybovali nárok navrhovateľky, len tvrdili, že dohodnutú sumu (každá po 120 eur mesačne) riadne platili; čo však nepreukázali.

Odporkyne zostali v odvolacom konaní nečinné.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Napriek rozsiahlosti odvolania navrhovateľka vôbec nereagovala na podstatný argument okresného súdu, v zmysle ktorého ňou požadované plnenie je (okrem iného) aj v rozpore s dobrými mravmi. Je nepochybné, že navrhovateľka prenechala odporkyňiam na užívanie byt, ku ktorému nielenže nemala žiadne dispozičné oprávnenie, ale ktorý dlhodobo odmietala vypratať, hoci jej túto povinnosť ukladalo právoplatné a vykonateľné (súdne) rozhodnutie. Bola si pritom plne vedomá, že k bytu nemá žiadne dispozičné/vlastnícke právo (aj v odvolaní konštatuje „...sme stratili vlastníctvo“). Z postoja tak navrhovateľky, ako i odporkyň bolo nesporné, že primárnym záujmom odporkyň bolo získať ubytovanie v Bratislave; otázka užívania zariadenia bytu - ak vôbec vyvstala - bola len parciálna a nepodstatná. Napokon sama navrhovateľka jednoznačne v návrhu na začatie konania definovala svoj nárok ako nárok/úhradu za bývanie (čo v texte návrhu opakovane zdôrazňuje, či už výslovne, alebo

prostredníctvom pojmov „nájomné“, či „cena za ubytovanie“). Až na základe obrany zo strany odporkyň, ktoré poukázali na to, že im prenechala byt, ktorý nebol jej vlastníctvom, začala navrhovateľka klásť postupne dôraz na iba na užívanie zariadenia bytu a v rámci odvolania, keď tvrdila, že s odporkyňami uzavrela dohodu práve a len o užívaní zariadenia, fakticky poprela svoje vlastné pôvodné vyjadrenia. Odporkyne pritom dostatočne jasne poukázali na okolnosti zakladajúce rozpor konania navrhovateľky s dobrými mravmi (napríklad vyjadrenie na pojednávaní 23.2.2015 č.l. 151, či 156). Neobstojí preto argumentácia odvolateľky, že jej nárok nebol odporkyňami spochybňovaný.

Bez ohľadu na to, že navrhovateľka záver okresného súdu o rozpore jej správania a uplatňovaného nároku s dobrými mravmi vôbec nenamietala, čo v zmysle viazanosti odvolacieho súdu konkrétne odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.) znamená vecnú správnosť napadnutého rozsudku, krajský súd sa s predmetným konštatovaním okresného súdu stotožňuje. Jednoznačne navrhovateľka bola tým, kto hrubo a vedome porušil (vlastnícke) právo iného subjektu a umožnil, či skôr priamo vykonal obsadenie (cudzieho) bytu tretími osobami. Pokiaľ si za daného stavu uplatňuje voči týmto tretím osobám (odporkyniam) právo na plnenie, osobitne v spojení s (vyššie rozoberanou) účelovou zmenou vlastných skutkových tvrdení, ide o uplatňovanie práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nárok nemôže požívať súdnu ochranu. Významným je tiež fakt, že aj hnutelné veci, resp. zariadenie bytu navrhovateľka mala z tohto bytu vypratať (minimálne) niekoľko mesiacov predtým, ako byť neoprávnene prenechala odporkyniam. Porušovanie práv vlastníka a nerešpektovanie (súdnych) rozhodnutí bolo zo strany navrhovateľky dlhodobé a trvalé.

Hoci už záver o danosti rozporu nároku navrhovateľky s dobrými mravmi je dostatočným pre potvrdenie napadnutého rozsudku, krajský súd uvádza i ďalšie konštatovania. Z rozoberaných skutkových okolností je zároveň v konkrétnostiach súdnej veci náležitým záver okresného súdu o neoddeliteľnosti užívania bytu a užívania jeho zariadenia. Podstatou vzťahu medzi účastníkmi bolo umožnenie užívať byt, ktorý navrhovateľka prenechala odporkyniam ako celok aj so zariadením, resp. s hnutelnými vecami v ňom sa nachádzajúcimi. Tieto bezprostredne s bytom (s jeho hmotnou podstatou) súviseli a práve pre správanie navrhovateľky v čase prenechania bytu do užívania odporkyniam neboli najmenšie pochybnosti o tom, že vôľa oboch strán sa týka súčasne tak bytu, ako i (neoddeliteľne) jeho zariadenia. Zo strany odporkyň nebol ani najmenší záujem na prenechaní zariadenia bytu, pokiaľ by prioritne nedošlo k umožneniu užívania bytu samotného.

Rovnako je dôvodným konštatovanie okresného súdu o tom, že ohľadne hnutelných vecí v byte je navrhovateľka v právnom vzťahu nie s odporkyňami, ale s vlastníkom bytu. Aj z rozhodnutí vydaných v iných veciach, na ktoré poukazuje sama odvolateľka, je zrejmé, že predmetný byt navrhovateľka užívala neoprávnene a napriek uloženej povinnosti vypratať ho, túto povinnosť si dlhodobo neplnila tak dobrovoľne, ako ani v rámci exekučného konania.

S poukazom na zásadný záver odvolacieho súdu ohľadne rozporu uplatňovaného plnenia s dobrými mravmi (ako aj náležitosť záverov okresného súdu o neplatnosti ústnej dohody, či o prioritnosti vzťahu navrhovateľka - vlastníka bytu) nie je účelné zaoberať sa ďalšími odvolacími námietkami navrhovateľky. Tieto - bez ohľadu na ich (ne)dôvodnosť - nie sú spôsobilé privodiť iné meritórne rozhodnutie v súdnej veci.

Okresný súd vecne správne rozhodol i o náhrade trov konania medzi sporovými stranami, keď dôsledne aplikoval zásadu úspechu v spore a návrhový charakter rozhodovania o trovách konania. Akceptovateľným je tiež vymienenie si rozhodovania o trovách štátu na samostatné uznesenie po právoplatnosti rozsudku.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľka - navrhovateľka nebola v tomto štádiu konania úspešná, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporkyne si náhradu trov odvolacieho konania neuplatňovali - § 151 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné